

سیف‌الله وحیدنیا

انتخابات دوره سوم اصفهان

در این شماره ما صورت مجلس انجمن نظارت انتخابات دوره سوم اصفهان را چاپ می‌کنیم. صورت مجلسی که سر نوشت انتخابات و کلای دوره سوم اصفهان را تعیین کرده و برای اولین بار در تاریخ ایران منتشر میشود. امیداست مطلوب واقع شود ان شاء الله

دوره سوم قانونگذاری ایران روز ۱۴ آذرماه ۱۲۹۳ (۱۷ محرم ۱۳۳۳ = ۶ دسامبر ۱۹۱۴) پس از سه سال فترت توسط احمد شاه گشایش یافت و بیش از یک سال دوام نیافت و در تاریخ ۲۱ آبان ماه سال ۱۲۹۴ (۶ محرم ۱۳۳۴) بر اثر پیش آمد جنگ جهانی اول تعطیل گردید. در این دوره دخالت دولتمن روس و انگلیس در کشور ما بنهایت رسید و بالنتیجه جمعی از رجال دولت و مردم آزاده ایران به قم مهاجرت کردند و کمیته دفاع ملی تشکیل دادند، و سپس بکره‌ان‌شاه رفتند و حکومت موقتی به زعامت و ریاست نظام - السلطنه مافی بوجود آوردند. بر اثر وضع نابسامانی که پیش آمده بود دولت تصمیم گرفت که پایتخت را از تهران به اصفهان منتقل کند و مقدمات امر را نیز فراهم آورده بود لیکن بعللی که مجال ذکر آن در این شرده نیست از انجام آن انصراف حاصل کرد.

صورتمجلس انتخابات انجمن نظارت اصفهان

انجمن نظارت انتخابات حوزه اصفهان
مرکب از اشخاص مفصلة الاسامی که بموجب
ماده دهم قانون انتخابات آقای آقا سید
عبدالله ثقة الاسلام، آقای سیداسدالله آقای حاجی
میرزا حسین خان، آقای میرزا فضل الله خان مستوفی
آقای حاجی امین التجار، آقای حاجی
عبدالحسین تاجر قزوینی، آقای حاجی میرزا
محمود تاجر .

از طرف حضرت آقای صمصام السلطنه
حکمران معین و آقای سید عبدالله ثقة الاسلام
بسمت ریاست و آقایان حاجی میرزا حسین
خان و حاجی میرزا محمود بسمت منشی گری
منتخب شده بودند در روز دوم شهر رجب
بپارس میل ۱۳۲۲ اعلان انتخابات را
بطوریکه در قانون انتخابات مورخ بتاریخ
۲۸ شهر شوال مکرّم ۱۳۲۹ و دستور العمل دولتی
مطرح است منتشر نمود و چون در تاریخ
چهارم شهر جمادی الثانی ۱۳۳۲ که انجمن
انجمن نظارت از طرف آقای حکمران
تشکیل شده بود اعلان انتخابات را ده روز
قبل از موعد دادن تعرفه بشهر و تمام بلوکات
و توابع اصفهان که جزو حوزه انتخابیه
اصفهان است انتشار داده بودند و بعد از
شروع بدادن تعرفه بموجب تلگراف وزارت
جلیله داخله که مقرر شده بود چون آقای
محاسب الدوله رئیس انجمن نظارت مستخدم
خارجه است انجمن نظارت را منصل و منحل
نمایند.

و اعمال انجمن را باطل بدانند و

مجدداً تشکیل انجمن نظارت بشود انجمن
سابق منحل گردید و عامه اهالی مسبوق به
انتخابات بودند در دفعه ثانیه بملاحظه
تأکیدات اکیده که از وزارت جلیله در تسریع
انتخابات نمایندگان رسیده بامر حکومت
جلیله چهار روز قبل از شروع بدادن تعرفه
اعلان انتخابات را به شهر اصفهان و توابع
و بلوکات منتشر نمودند و از روز ششم شهر رجب
تا روز هفدهم رجب که دوازده روز باشد
موافق مدلول اعلان از ساعت چهار قبل از
ظهر تا یک ساعت قبل از ظهر و از ساعت
سه بغروب تا غروب در عمارت چهلستون
تعرفه انتخاب باشخاصی که دارای شرایط
انتخاب کردن بودند دادند و عده اشخاصی
که تعرفه انتخاب گرفتند سه هزار و شصت
و دو نفر بودند و از روز هجدهم شهر رجب
تا روز بیست و دویم رجب که چهار روز باشد
در عمارت چهلستون برای اخذ آرای انتخاب
کنندگان از ساعت چهار قبل از ظهر تا
یکساعت قبل از ظهر و از سه ساعت بغروب
تا غروب حاضر شدند در روز اول اخذ آراء
پس از حضور انجمن نظارت در ساعتی که
اعلان شده قبل از شروع بگرفتن اوراق
آراء با حضور معاون حکومت جلیله و عده
از حاضرین از انتخاب کنندگان و آقای
مدعی الموم جمعی را که برای ضبط اوراق
رای معین شده بود خالی بودن آنها به
همگی نمایانیده آنگاه در حضور جمع در
جمعه بمهر تمام اعضاء انجمن نظارت و معاون
حکومتی مختوم شد.

در موقع اخذ اوراق آراء بر ترتیب

نه در قانون انتخابات مقرر است یکی از
 اعضا که معین شده بود تعرفه را گرفته
 بصوت بلند نمره آنرا گفته منشی انجمن
 نمره را در کتابچه ثبت پیدا کرده نشان
 می نمود اوراق آراء را رئیس انجمن گرفته
 از شکاف جعبه انداخته تعرفه را باطل و
 بصاحبش رد می نمودند بعد از انقضای وقت
 معین شکاف جعبه را لاک و مهر می نمودند
 و جعبه مزبور را در صندوق آهن محکمی
 گذارده و آن صندوق را نیز مقل و مهر
 می کردند دو هزار و یکصد و شصت و هشت
 عده از اشخاص دارنده تعرفه انتخاب بانجمن
 نظارت آمده برای انتخاب سه نفر نماینده
 انتخاب جمعی و رأی خود را که در خارج
 انجمن نوشته بودند دادند بعد از انقضای
 مدت پنج روز بلافاصله با حضور شخص
 حکومت جلیله صندوق آراء باز و اوراق
 آراء احصاء شد اوراق آراء با عده نمره هائی
 که در کتابچه ثبت نشان شده بود مطابق
 بود استخراج آراء بترتیبی که در قانون
 انتخابات مقرر است بعمل آمده یکنفر از
 اعضا بصوت بلند اسامی را خوانده بدست
 رئیس انجمن میدادند سه نفر از اعضا هر
 يك در کتابچه علیحده ثبت می نمودند در ظرف
 سه روز استخراج آراء خاتمه یافت عده آراء
 سفید و لایقره و امضادارنده و غیره که باطله
 بود .
 هفتاد و هشت ورقه است که عیناً در پاکت مختم
 بمهر رئیس انجمن ضمیمه صورت مجلس و ارسال
 بطهران می شود .
 اسامی اشخاصی که درباره ایشان رأی

داده شده است که اکثریت نسبی حاصل نموده اند
 از این قرار است .

آقای سیداسدالله ۹۴۳

آقای سلیمان میرزا ۸۴۲

آقای حاجی میرزا حسینخان ۶۱۹
 و بر حسب ضرورت آقا میرزا محمد
 علی اردستانی بسمت معلمی و آقای شیخ اسمعیل
 بسمت مفتش از طرف انجمن نظار اصفهان
 برای تشکیل شعبه از انجمن در اردستان
 معین و روانه شدند و در اردستان انجمن
 نظار مرکب از آقایان مفصله الاسلامی بقصوب
 نایب الحکومه محل تشکیل دادند و انجمن
 مرکزی اصفهان .

حاجی میرزا علیرضا آقا میرزا
 محمد علی صدر الاسلام آقا میرزا مصطفی
 و قارالحکماء نظام السادات آقا سید اسمعیل
 برای انجمن نظار اردستان از روز
 دویم شهر رجب تا بیست و دویم رجب تعیین
 مهلت کردند .

در تاریخ بیستم شهر رجب عین
 صندوق آراء اردستان را که بمهر اعضای
 انجمن نظار آنجا مختم بود باصفهان
 فرستادند از قرار اطلاعاتی که به انجمن
 نظارت اصفهان رسید اساس انتخابات آنجا
 بفلط و برخلاف قانون انتخابات واقع شده
 بود صورت مذاکرات با آقا میرزا محمد
 علی و شیخ اسمعیل که در انجمن نظارت
 اصفهان واقع شده ضمیمه صورت مجلس
 است .

بعد از اینکه باعضای انجمن مرکزی

اصفهان واضح شد که انتخابات اردستان بر خلاف غلط واقع شده جمعی آراء آنجا را باز نکرده استخراج نمودند و چون موعد ختم انتخابات حوزه مرکزی منقضی شد بموجب ماده ۱۸ قانون انتخابات حوره مرکزی را معتبر دانسته اعلام اکثریت ۳ نفر نمایندگان اصفهان را دادند و بعد از اعلام به اکثریت ۳ نفر نمایندگان انجمن نظار اصفهان بموجب ماده ۴۵ قانون انتخابات از تاریخ سیم شهر شعبان ۱۳۳۲ تا روز نهم شعبان که یک هفته تمام باشد برای پذیرفتن شکایات راجعه با انتخابات حاضر شدند در عرض این یک هفته شکایتی نسبت به انتخابات مزبوره بانجمن نظارت نرسید در تاریخ دهم شهر شعبان انجمن نظارت انتخابات پس از آنکه وظایف مرجوعه را موافق قانون ۲۸ شهر شوال ۱۳۲۹ به انجام رسانید اوراق آراء اصفهان را در حضور حکومت جلیله و بعضی از وجوه محل پاره و در آب شسته معدوم گردانید و از بابت صندوق آراء اردستان که در اصفهان معدوم یا عیناً ضمیمه صورت مجلس و ارسال به طهران شود بتوسط حکومت جلیله از وزارت جلیله داخله توضیح خواستند و کسب تکلیف نمودند.

بعد از چند روز که جواب بتعویق افتاد مجدد و مکرر حکومت جلیله تلگرافاً کسب تکلیف از وزارت جلیله داخله نمودند در عشر دوم شهر رمضان المبارک از طرف وزارت جلیله داخله تلگراف بحکومت

جلیله رسیده امر بتجدید انتخاب اردستان شد .

لهذا از طرف انجمن نظار اصفهان بتصویب حکومت جلیله آقای آقا سید مهدی مجد العلماء و آقای میرزا لطف اله خان را تعلیمات لازمه داده برای تشکیل انجمن نظار باردستان فرستادند در تاریخ دوم شهر ذیقعد ۱۳۳۲ صورت مجلس انتخابات شعبه اردستان باصفهان رسید انتخابات آنجا از این قرار بود .
پس از ورود آقای مجد العلماء و میرزا لطف الله خان در تاریخ هشتم شهر شوال بتعیین و تصویب نایب الحکومه محل انجمن نظار مرکب از آقایان مفصله الاسلامی تشکیل یافت .

باردستان و توابع و قراه اطراف اعلان کردند و جار زدند و عامه اهالی را آگاه نمودند و در محل پیر مرتضی از روز نهم شوال با حضور نایب الحکومه مشغول بدادن تعرفه شدند حاجی میرزا علیرضا زواره آقا میرزا علی اکبر سلطان الواعظین اردستانی احمد ملایعقوب اردستانی آقا میرزا مصطفی اردستانی آقا میرزا محمد اسمعیل اردستانی و قار الحکماء اردستانی ابراهیم خان سرهنک مهابادی عضو انجمن شدند .

در مدت پنج روز با مراعات قانون انتخابات ۵۷۷ ورقه تعرفه دادند و دوروز اخذ آراء کرده پانصد و هفتاد و هفت ورقه رأی اخذ شده روز بعد با حضور نایب الحکومه محل استخراج آراء شده بعد از فراغت برای پذیرفتن شکایات راجعه به

بنیهدر صفحه ۸۸